

Perttilänmäki ja Napuen taistelutanner

Kuvaus

Laurolan Pitkä-Perttilä Kyrönjoen rannalla on poikkeuksellisen pitkä ja näyttävä puolitoistakerroksinen pohjalaistalo, joka kuvastaa edustavalla tavalla eteläpohjalaista rakennusperinnettä. Talon katsotaan olevan Topeliuksen Välskärin kertomusten sankarin Perttilä-Bertenskiöldin kotitila. Napuen taistelutanner Perttilän viereisellä pellolla on Suuren Pohjan sodan ratkaiseen taisteluun paikka. Kyrönjoen ylittää Perttilänkosken kohdalla 1909-1910 rakennettu teräksinen riippusilta, joka on tiehallinnon ylläpitämä museosilta.

Perttilän talo

Pitkä-Perttilän pihapiiriin sijoittuu kahden maatilan talousrakennukset. Maantien suuntaisesti rakennettu päärakennus on peräisin 1800-luvun jälkipuoliskolta. Turpan ja Penttilän talot Laurolan kylässä, Perttilän itäpuolella edustavat korkeatasoista pohjalaista talonpoikaistaloperinnettä.

Perttilän läheisyydessä on Napuan taistelun kenttä. Vuonna 1714 käydyn taistelun 1921 pystytetyn muistomerkin on suunnitellut arkkitehti Matti Visanti.

Perttilän kohdalla Kyrönjoen ylittävä teräsrakenteinen, puukantinen riippusilta on vuodelta 1910. Se on tiettävästi maan vanhin käytössä oleva teräsrakenteinen riippusilta. Rautaosat on takonut kyläseppä Hannu ja rakennusmestarina toimi Valte Antila Ilmajoelta.

Perttilänmäki ja Napuen taistelutanner sijaitsevat Kyrönjokilaakson valtakunnallisesti arvokkaalla

maisema-alueella, joka on luokiteltu yhdeksi Suomen kansallismaisemista.

Historia

Perttilänmäen alueen asutushistoria alkaa esihistoriallisella kaudella, mistä muistona on Perttilän länsipuolella rautakautinen kalmisto.

Suuren Pohjan sodan aikana 1714 Isossakyrössä taisteltiin ankarasti Kyröjoen molemmin puolin. Ratkaiseva viimeinen taistelu käytiin 19.2.1714 Perttilän ja Turppalan välisellä, edelleen rakentamattoman säilyneellä pellolla. Taistelussa kaatui noin 1500 venäläistä, 3000 suomalaista ja 1000 lähipitäjien miestä.

Arkkitehti Matti Visannin (Björklund) suunnittelema Napuen taistelun muistomerkki pystytettiin Perttilänmäen vastarannalle 1920.

Lisätietoa

Aulis J. Alanen, Etelä-Pohjanmaan historia IV:1. Vaasa 1948.

Riitta Pylkkänen, Isonkyrön vanha kirkko. Isonkyrön seurakunta 1954.

Isonkyrön vanhan kirkon historiaa. Isonkyrön seurakunta 2004.

Museotiet ja -sillat. Tiehallinto 2002.

Joachim Mickwitz ja Jyrki Paaskoski, Itärajan vartijat, 1700-luku. Schildts 2005.

Maria Kurtén - Susanne Öst - Rose-Marie Back - Minna Torppa - Sari Tallgren, Pohjanmaan inventointi. Länsi-Suomen ympäristökeskus. KIOSKI-tietokanta 20.3.2008.

kohteeseen sisältyy: muinaisjäännös; silta; talonpoikaistalo;

ympäristön nykyluonne: agraarimaisema;